

FINSK STØVER PÅ UTSTILLING

Innledning:

Det betyr mye for en hunderase at flest mulig individer blir stilt på utstilling. På utstilling blir hundene beskrevet i en kritikk etter hvordan de anatomisk er bygget. Det at en jakthund er godt bygget anatomisk er vesentlig for at de skal kunne løpe over en lengre avstand over lang tid, uten å pådra seg belastningsskader i ledd og muskulatur.

Hver rase har også sine særtrekk som skiller de fra andre raser. Utstillingene skal også bidra til at disse særtrekkene bevares, så som hodeform, proporsjoner, pels, farge og temperament.

For mange kan det som står i utstillingskritikken virke vanskelig å forstå. Det gjøres her et forsøk på å forklare ord og uttrykk som går igjen i kritikkene, og som kan virke uforståelige for mange. Kanskje dette vil bidra til at flere synes det blir mer interessant å lese kritikker fra utstillingene, og ikke minst bli mer interessert i å stille på utstilling.

Det er et faktum at samme hund vil kunne få noe forskjellig kritikk fra en utstilling til en annen. Dette kan skyldes flere ting, som hundens dagsform eller dens fysiske kondisjon for dagen. Og selvfølgelig dommerens måte å se hunden på. Dommere som dømmer utstilling er også laget av kjøtt og blod, og kan se ting fra litt forskjellige sider. Om alle dommere hadde dømt akkurat likt, så kunne vi jo bare ha stilt hundene våre en gang, og vært ferdige med det. Det hadde heller ikke vært særlig stas. Om en hund får to forskjellige premiegrader på utstilling, så er det heller ikke noen automatikk i at det er det beste resultatet som er mest riktig. Selv om hundeeieren oftest mener akkurat det.

Vi må også bare akseptere at noen liker utstillinger, og andre ikke.

Jeg prøver her å ta utgangspunkt i Finsk støver, dens skrevne standard, og en del uttrykk jeg vet benyttes av dommere som dømmer rasen. Dette etter å ha lest veldig mange kritikker fra de seneste årene.

Først litt fakta fra den skrevne standarden.

Viktige proporsjoner: Kroppslengde/mankehøyde = ca. 1,1:1

Dette betyr at kroppens lengde, målt fra brystbeinspiss til sittebeinsknote, skal være ca. 10% lengre enn hundens mankehøyde.

Mankehøyde/brystdybde = ca. 2:1

Av hundens mankehøyde, f.eks. 60cm, skal ca. halvparten være dybden av brystkassen, og den andre halvparten skal være klaring ned til bakken.

Skalle/snuteparti = ca. 1:1

Lengden på hundens skalletak skal være tilnærmet lik lengden på hundens snuteparti.

Skallebredde/-lengde/-dybde = ca. 1:1:1

Skallens bredde på det bredeste skal være lik som skallens lengde og dybde.

Dette skal danne mye av grunnlaget for at dommeren skal kunne beskrive hva slags type hunden innehar. Om den er av utmerket type, meget god type, god type eller godtagbar type. Om hunden innehar disse viktige proporsjonene, vil også mange av de andre anatomiske krav falle på plass. Beskrivelsen av proporsjonene viser at Finsk støver skal være en rektangulær hund, med god masse. Det er fakta at en rektangulær hund blir bedre vinklet i benstammen enn en hund som er kvadratisk. Finsk støver skal være rektangulær, med god vinkling i benstammen. Dette skal gi flytende bevegelser med lange steg, noe som skal kjennetegne en Finsk støver.

Her kommer en oversikt over mye brukte ord og uttrykk i de skrevne kritikkene. Det er også forsøkt å forklare betydningene av disse uttrykkene.

Anatomisk del	Uttrykk	Forklaring	Kommentar
Kjønnspreg	Dårlig kjønnspreg	Hundens bygning i hode og kropp reiser tvil om hvilket kjønn hunden er.	
	Godt kjønnspreg	Hundens bygning levner ingen tvil om hundens kjønn.	
Hode	Feminint / maskulint hode	Feminint betyr hunnlig/tispe, maskulint betyr hannlig/hannhund. Dette er positivt da det blir brukt med tanke på det riktige kjønn, men meget negativt om uttrykket blir brukt om det motsatte kjønn. Eks. en feminin hannhund eller en maskulin tispe.	
	Godt skåret hode	Hodet er i henhold til beskrivelsen i rasestandarden	
	Flat skalle	Skallen skal være noe hvelvet sett fra siden, og hvelvet sett forfra. Om denne hvelvingen mangler, blir skalletaket for flatt.	

	Snipete snuteparti	Snutepartiet er for tynt og lett. Mangler tilstrekkelig overlepper.	
	Mye lepper	For dype og hengende overlepper.	
	Leppefold	Ikke tilliggende, men hengende munnviker.	
	Sterkt markert stopp	Overgangen fra skalletaket ned til snutepartiet blir for markert. Finsk støver skal ha en svakt markert, men allikevel tydelig stopp.	
	Uregelmessig bitt	Fortenner sitter ikke helt på linje, noen foran eller bak de andre.	Ikke diskvalifiserende feil
	Underbitt / omvendt saksebitt	Fortennene i underkjeven går opp foran tennene i overkjeven.	Diskvalifiserende feil
	Tangbitt	Fortennene i underkjeven og fortennene i overkjeven går rett mot hverandre. Dette fører ofte til raskt nedslitte fortenner.	Ikke diskvalifiserende feil.
	Høyt ansatte ører	Ørene sitter for nært skalletaket. De skal ideelt sett, være ansatt på en tenkt linje som går fra snuten og gjennom øyet. Ører som er for høyt ansatt virker ofte for korte, og fratar hunden noe av rasepreget.	
	Ørebrusk	Ørenes fremkant ligger ikke inntil hodet. Dette kommer av at det forekommer for mye brusk i ørets øvre del, og ørene blir hengende ut fra hodet. Blir ofte flagrende.	
	Lyse øyne	Øyenfargen (iris) er for lys i forhold til mørk brun farge, som rasen skal ha.	
	Manglende pigment	Ikke helt sort nesebrusk, men med lyse, upigmenterte felt.	Diskvalifiserende feil.
Hals	Ønskes tørrere hals	Betyr at huden på undersiden av halsen blir for rom, og henger ned under halsen. Det er ønskelig at huden på halsens underside skal ligge stramt inntil halsen. Da sier man at hunden har en tørr hals.	

	Fremskutt skulder	Vinkelen mellom overarm og skulderblad blir for åpen, og skulderbladet blir stående for langt frem mot halsen.	
	Kort hals	Ingen hunder har kort hals. Men halsen kan fremstå som kort om skulderen er steil og skulderbladet sitter for langt frem.	
Front	Løs i front	Forekommer oftest på unge hunder som enda mangler muskelmasse, og som ikke har ferdig utviklet brystkasse.	
	Utsvingte albuer	Albuene svinger utover. Albuene ligger ikke inntil brystkassa, og mangler støtte der.	
	Fransk i front	Hundens forpoter peker ikke rett fremover, men ut til siden under bevegelse.	
	Steil mellomhånd / Svak mellomhånd	Mellomhånd kan sammenlignes med, og noen betegner det også som håndledd. Det er det aller nederste leddet på forbeina. Dette leddet skal være ganske stramt, men ikke helt rett. Det skal være fjærende, og ta imot mye av vekta under løping. Steil mellomhånd tilsier at leddet er for rett. Svak eller myk mellomhånd tilsier at leddet er for svakt / mykt. Det siste forekommer ofte med flate og sprikende poter i tillegg. Begge feil kan føre til belastningsskader.	
	Flate poter	Potene skal være høye og godt samlet. Det hender seg at potene blir sprikende, og det igjen medfører at potene blir flate. Dette gir ofte sårbeinte hunder både på barmark og på snøføre.	
Kropp	Kropp med god lengde	Kroppen er tilstrekkelig lang i forhold til høyden, slik at hunden kan sies å være rektangulær.	

	Kvadratisk kropp	Kroppen er tilnærmet like lang som hundens skulderhøyde. Da kan man si at hunden er kvadratisk. Noe som er feil hos Finsk støver.	
	Godt forbryst / Manglende forbryst	Hunder med godt vinklet front får et godt forbryst. Det vil si at brystbeinspissen, brystkassens fremste bein, stikker godt foran begge bogblader. Det er ønskelig. Om brystbeinspissen forsvinner mellom bogbladene har hunden et manglende forbryst.	
	Opptrukket underlinje	Lite muskulatur fra brystkassen mot bakbeina. (Lendepartiet) Dette er ofte kombinert med kort brystkasse, eller korte bakre ribbein.	
	Slakk rygg / Slipper ryggen	Rygglinjen er ikke tilstrekkelig stram. Duver opp og ned under bevegelse.	
	Oppskutt lend / lendeparti	Lendepartiet sitter mellom ryggen og krysset, eller fra de bakerste ribbeina og til hoftene. Lendepartiet skal være flatt, i linje med rygglinja. Om lendepartiet er oppskutt, vil det fremstå som en bue på overlinja, det vil i tillegg ofte gå utover bakbeinbevegelser. Man vil da få understilte bevegelser, som står forklart lenger ned.	
	Fallende / hellende kryss	Krysset går fra hofteskammen og til sittebeisknuten. Om denne linja faller for mye mot bakken, sies det at krysset er fallende. Da blir vinkelen i hofta feil, og bakbensbevegelsene vil foregå under kroppen.	

	Understilte bevegelser	Bakbeinbevegelsene foregår i for stor grad under kroppen. Om man tenker seg en loddrett linje fra krysset og ned til bakken, skal bakbeinbevegelsene foregå like mye bak den tenkte linjen som foran den.	
	Kort kryss	Lengden fra hoftekammen til sittebeinsknoten er for kort. Dette fører ofte til høyt båret hale under bevegelse.	
	Høyt ansatt hale	Hunden har høyt halefeste, eller høyt ansatt hale, og hunden bærer ofte halen høyt. Halen skal bæres på samme høyde som ryggen, og være som en forlengelse av rygglinjen.	
	Haleknekk / krok hale	Tydelig krok på hale, grunnet deformert ledd.	Diskvalifiserende feil.
	Harmonisk beinstamme	Benstammen er passe grov til den kroppen hunden har.	
	Kuhaset / Hasetrang	Bakbeina er ikke parallelle sett bakfra, men hasene peker innover mot hverandre.	
	Godt vinklet	Hunden har korrekte vinkler i sin beinstamme.	
	Åpne vinkler	Hunden er ikke tilstrekkelig vinklet. En kort (kvadratisk) bygget hund har alltid mer åpne vinkler enn en som er rektangulær. En hund med åpne, eller rake vinkler, vil også virke kortere i sin bygning enn en som er meget godt vinklet. Så åpne vinkler og kort kropp har absolutt en sammenheng.	
	Overvinklet	Hunden er overdrevent vinklet i sin beinstamme. Forekommer ikke ofte i rasen, men innimellom kan noen være kraftig vinklet bak. Dette medfører ustabile haser og herav slengete bakbeinbevegelser.	

	Marktrange bevegelser	Potene går for nær hverandre under bevegelse, sett forfra eller sett bakfra. Noe som også tilsier at benstammen ikke blir parallell sett bakfra under bevegelse.	
	Parallele bevegelser	Dette er det ideelle. Det betyr at beina, under bevegelser, er parallele sett forfra og bakfra.	
Hårlag	Bløtt hårlag	Det betyr at dekkpelsen ikke er stri nok, men av myk kvalitet. Dekkpelsen er hundens regnfrakk.	
	Urein farge	Blir ofte brukt om den varme brunfargen på lår og skuldre er besatt med mye sorte hår. Unge hunder har ofte dette før fargen har fått renseseg. En del voksne hunder har også en del brun farge i det sorte på lende-partiet og bak på krysset. Da blir også uttrykket brukt.	
	Overtegnet hvitt	Uttrykket blir brukt innimellom om hunden har bred hvit halsring, eller er hvit bakover på bogpartiet eller på utsiden av lår. Eller rett og slett om hunden har mer hvitt enn hva som står som ønskelig i rasestandarden.	
Mentalitet	Ønskes mer tilgjengelig	Blir brukt om hunder som er noe reserverte, men allikevel lar seg håndtere.	

PREMIEDEFINISJONER, UTSTILLING:

EXCELLENT: EN UTMERKET REPRESENTANT FOR RASEN

VERY GOOD: EN MEGET GOD REPRESENTANT FOR RASEN

GOOD: EN GOD REPRESENTANT FOR RASEN

SUFFICIENT: EN GODTAGBAR REPRESENTANT FOR RASEN